

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2024

Pripravila:
Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica

februar 2025

UVOD	1
ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	3
CILJI KNJIŽNICE	4
IZPOLNJEVANJE CILJEV PROGRAMA ZA LETO 2024	4
DELOVANJE KNJIŽNICE V LETU 2024	6
SELITEV, PRENOVA IN ODPRTJE NOVIH KNJIŽNIČNIH PROSTOROV V MOZIRJU IN SOLČAVI.....	6
44. LETNO SREČANJE DRUŠTVA BIBLIOTEKARJEV CELJE	9
ORGANIZIRANOST KNJIŽNICE	10
STROKOVNI KNJIŽNIČARSKI DELAVCI	11
OBRATOVALNI ČAS.....	13
KNJIŽNIČNA DEJAVNOST	14
PROSTOR IN OPREMA	14
NOVA STORITEV ZA ZAPOSLENE IN UPORABNIKE – RFID TEHNOLOGIJA IN KNJIGOMATA ZA SAMOIZPOSOJO GRADIVA	14
TEHNIČNA POSODOBITEV TER GRAFIČNA PRENOVA SPLETE STRANI OSREDNJE KNJIŽNICE MOZIRJE	15
INVESTICIJE V OKVIRU INFORMACIJSKE PODPORE	15
KNJIŽNIČNA ZBIRKA	16
UPORABNIKI KNJIŽNICE	21
OBISK KNJIŽNICE	22
IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	25
IZOBRAŽEVANJA IN STROKOVNI DOGODKI.....	28
POVEZOVANJE IN SODELOVANJE.....	30
DRUGA DEJAVNOST KNJIŽNICE.....	31
DEJAVNOSTI ZA PREDŠOLSKO IN OSNOVNOŠOLSKO OTROKE	31
DEJAVNOSTI ZA UPORABNIKE S POSEBNIMI POTREBAMI	35
DEJAVNOSTI ZA ODRASLE.....	37
<i>Prireditvena dejavnost za odrasle v letu 2024.....</i>	<i>37</i>
<i>Delo z odraslimi uporabniki za spodbujanje bralne kulture.....</i>	<i>40</i>
DOMOZNANSKA DEJAVNOST	41
MUZEJSKA ZBIRKA MOZIRJE IN MOZIRJANI TER OSEBNA ZBIRKA ALEKSANDRA VIDEČNIKA	42
FINANČNO POROČILO	43
ZAKLJUČEK	46

UVOD

Osrednja knjižnica Mozirje je splošna knjižnica. Kot samostojno knjižnico jo je ustanoviteljica Občina Mozirje imenovala na svoji 7. redni seji, dne 17. 9. 2003, z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Mozirje. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu RS št 101, 21.10. 2003. V sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju je bil vpisan 15. 12. 2005, pod številko vložka 1/04097/00.

V letu 2009 smo Odlok o ustanovitvi Knjižnice Mozirje spremenili zaradi izločitve Občine Rečica ob Savinji iz skupne Občine Mozirje ter spremembe zakonodaje. Novi odlok je bil sprejet na 25. redni seji občinskega sveta Občine Mozirje, dne 21. 9. 2009, in je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 76, dne 30. 9. 2009.

Knjižnica Mozirje opravlja svojo dejavnost za potrebe občin Zgornje Savinjske doline: Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Nazarje, Rečica ob Savinji in Solčava, s skupno 16.396 prebivalci (stanje 1. 7. 2024 Statistični urad Republike Slovenije). Knjižnica spada v IV. skupino splošnih knjižnic (kriterij razdelitve je število prebivalcev na področju).

Strokovno vodeno in organizirano knjižničarstvo se je pričelo 1. junija 1973. Takrat je Matična služba za knjižničarstvo pri NUK Ljubljana podala pobudo, da se v vseh občinah države ustanovijo splošne knjižnice. Ker ni bilo pogojev za samostojno delovanje knjižnice, se je organizacijsko pripojila v Zvezo kulturnih organizacij občine Mozirje, ki je bila neprofesionalna organizacija na področju kulture.

10. decembra 1991 je bil ustanovljen Zavod za kulturo občine Mozirje, na katerega je bilo preneseno delovanje knjižnice. Zaposlitev strokovnih delavcev je bila urejena z redno zaposlitvijo, direktor pa je bil imenovan z neprofesionalno zaposlitvijo. 24. oktobra 1997 se je ime Zavoda za kulturo občine Mozirje spremenilo v Zavod za kulturo Mozirje.

Matična številka knjižnice je 5644585000, davčna številka je 92486835, šifra dejavnosti je 92.511, registrska številka je 5035005874, transakcijski račun je odprt pri UJP Žalec s številko 01279-6030372913.

Knjižnici Mozirje je Občinski svet Občine Mozirje s sklepom št. 062-02/04-07, z dne 8. 10. 2004, predal v upravljanje na novo ustanovljeno Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani ter Osebno zbirko Aleksandra Videčnika, ki imata prostore na Savinjski cesti 2.

Dejavnost in poslovanje Osrednje knjižnice je v letu 2021 podrobneje uredil Občinski svet Občine Mozirje s sprejetjem Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/2021), ki je začel veljati 9. julija 2021. Z občinami, za katere knjižnica izvaja knjižnično javno službo, pa ima podpisane pogodbe o zagotavljanju javne službe, in sicer: z občinami Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Gornji Grad, Luče in Solčava.

Knjižnico upravlja Svet Osrednje knjižnice Mozirje, ki ga sestavlja 5 članov:

- trije predstavniki ustanoviteljice: mag. Borut Repše, Andreja Gumzej in Marko Presečnik, ki so bili imenovani na 6. dopisni seji Občinskega sveta Občine Mozirje dne 2. 9. 2021;
- en predstavnik delavcev zavoda: Mateja Ugovšek, ki je bila izvoljena na volitvah dne 26. 8. 2021;
- en predstavnik uporabnikov: Anton Venek, ki ga je imenoval Občinski svet Občine Mozirje na 6. dopisni seji dne 2. 9. 2021 na podlagi predhodno objavljenega javnega poziva.

Predsednik sveta je mag. Borut Repše, ki je bil izvoljen na 1. redni seji Sveta Knjižnice Mozirje, dne 16. 9. 2021, njegova namestnica pa je Mateja Ugovšek.

Na osnovi javnega razpisa (UL RS št.153/2021) za direktorja knjižnice je svet zavoda na 3. redni seji dne 24. 11. 2021 s podanim soglasjem Občinskega sveta Občine Mozirje ter pozitivnim mnenjem vseh šestih občin pogodbenih partneric imenoval Petro Širko Poljanšek. Direktorica je imenovana za dobo 5 let.

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

Osrednja knjižnica Mozirje svojo dejavnost izvaja na podlagi naslednjih zakonskih in podzakonskih aktov:

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. list 87/2001, 96/2002 in 92/2015)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. list 77/07, z dopolnitvami in spremembami)
- Zakon o zavodih (Ur. list 12/1991, z dopolnitvami in spremembami)
- Zakon o javnih uslužbencih (Ur. list 63/2007, z dopolnitvami in spremembami)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. list 108/09, UPB13, z dopolnitvami in spremembami)
- Zakon o razmerju plač v javnih zavodih (Ur. list 70/2005)
- Zakon o delovnih razmerjih (Ur. list 21/2013, z dopolnitvami in spremembami)
- Zakon o javnih financah (Ur. list 79/1999)
- Zakon o računovodstvu (Ur. list 23/1999)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. list 28/23)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost za več občin in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. list 19/2003)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. list 105/2003)
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. list 88/2003)
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o načinu financiranja javnih zavodov, skladov in javnih agencij na področju kulture (Ur. list 97/2003)
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. list 9/2009 in 65/2016)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. list 29/2003 in 162/ 22)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Ur. list 4/2018)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. list 51/2008, 91/2008, 113/2009 in 22/2019).
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti (Ur. list 45/1994, z dopolnitvami in spremembami)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Ur. list 57/08)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/2021)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029 (Ur. l. 29/ 22)
- Manifest o splošnih knjižnicah, UNESCO 1994
- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022-2027

CILJI KNJIŽNICE

Letni cilji so prikazani v Programu dela Osrednje knjižnice Mozirje za leto 2024. Skladni so z našimi dolgoročnimi cilji. Nanašajo se na knjižnično dejavnost in pogoje dela, na izpolnjevanje nalog, ki omogočajo dostopnost knjižnične dejavnosti prebivalcem, kar je smoter knjižnične dejavnosti.

Splošni cilji razvoja knjižnične dejavnosti, za dosego katerih si trajno prizadevamo, so:

- zagotoviti splošen dostop do knjižničnega gradiva na vseh nosilcih, od klasičnih do elektronskih publikacij, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov za namene vseh vrst izobraževanja, informiranja in kulturne rasti občanov v vseh življenjskih obdobjih;
- zagotoviti primerno strokovno pomoč, svetovanje, informiranje, informacijsko opismenjevanje, bibliopedagoško vzgojo in širjenje bralne kulture s strani knjižničnega kadra;
- posodabljati informacijsko tehnologijo in povečevati oddaljen dostop do knjižnic;
- pripomoči k enakopravnosti, demokratičnosti, kulturni blaginji v okolju delovanja ter soustvarjati možnosti za bolj kakovostno življenje tako posameznika kot tudi skupnosti.

IZPOLNJEVANJE CILJEV PROGRAMA ZA LETO 2024

Letni cilji, zastavljeni v programu dela za leto 2024, so bili v veliki meri doseženi.

Skladno s strateškim načrtom knjižnice pa smo v letu 2024 izpolnili naslednje cilje:

- povečali in odprli nove knjižnične prostore z novo opremo v osrednji enoti in v solčavski knjižnici;
- zagotovili odprtost vseh enot knjižnic skladno z novimi zakonskimi določbami; uvedli novo tehnološko storitev za uporabnike – RFID tehnologijo s štirimi čitalci za hitro izposajo gradiva in z dvema knjigomatoma za samostojno izposajo gradiva;
- nudili članom poleg širokega nabora knjig, podatkovnih zbirk, zvočnih knjig Audibook tudi novo spletno platformo za izposajo elektronskih knjig COBISS El; izvedli investicije pri obnovi starega dela knjižnice;
- usposabljali zaposlene za potrebe dela in racionalno načrtovali izobraževanje v zunanjih institucijah;
- ohranjali visok odstotek aktivnega članstva (25, 24);
- dosegli porast vseh merjenih statističnih kazalcev v primerjavi s preteklim letom (izposoja, obisk, aktivno članstvo);
- sodelovali z zunanjimi partnerji (Zavod Savinja, JSKD OI Mozirje, Občna Mozirje) pri pozivih za alternativna sredstva LAS in v okviru svojih dejavnosti sodelovali s številnimi subjekti v regiji;

- izvajali storitve za uporabnike s posebnimi potrebami.

Poslovni, organizacijski in strokovni dogodki v letu 2024:

- dosegli smo, da se je delež prihodkov financerjev glede na predhodno leto povečal;
- uspešno smo kandidirali na pozivu Ministrstva za kulturo za IKT opremo in pridobili nov računalnik za uporabnike za Knjižnico Gornji Grad;
- kot partnerji smo sodelovali pri pripravi dveh uspešnih vlog za pridobitev sredstev LAS v letu 2025;
- sodelovali in uspešno smo zaključili postopka v dveh inšpekcijskih pregledih, in sicer Inšpektorata RS za informacijsko družbo in Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- pripravili smo novo sistemizacijo in anekse h pogodbam o zaposlitvi za vse zaposlene zaradi prenove plačnega sistema konec leta;
- grafično in vsebinsko prenovili ter tehnično posodobili spletno stran Osrednje knjižnice Mozirje;
- zagotovili smo novo digitalno storitev za zaposlene in uporabnike (RFID tehnologija s štirimi RFID čitalci za izposojno gradiva ter dva knjigomata za samoizposojno);
- izvedli selitev gradiva v dveh knjižnicah in opremili gradivo v osrednji enoti z RFID tehnologijo;
- izvedli inventuro gradiva v vseh enotah Osrednje knjižnice Mozirje;
- s prirastom zbirke smo presegli načrtovan nakup knjižničnega gradiva;
- dosegli dvig vseh statističnih podatkov o delu knjižnice (izposoja, članstvo, obisk) glede na preteklo leto;
- dosegli smo zastavljene cilje na področju promocije kakovostnega branja za odrasle in k projektu bralne značke privabili 160 bralcev;
- v okviru svojih dejavnosti sodelovali s preko 20 subjekti v regiji in širše;
- izvedli 44. letno srečanje Društva bibliotekarjev Celje;
- za redno obveščanje zaposlenih in dobro komunikacijo med zaposlenimi smo izvedli 30 rednih tedenskih delovnih sestankov in prenašali prenos znanj znotraj kolektiva;
- z digitalizacijo domoznanskih vsebin na portalu Obrazi Slovenije smo bili aktivni soustvarjalci slovenske kulturne dediščine;
- promovirali smo knjižnično dejavnost z objavo prispevkov in dejavnosti (v občinskih glasilih) z naših dogodkov in knjižnih rubrik.

Ocenjujemo, da smo leto 2024 uspešno zaključili.

DELOVANJE KNJIŽNICE V LETU 2024

Selitev, prenova in odprtje novih knjižničnih prostorov v Mozirju in Solčavi

Leto 2024 si bomo tako knjižničarji kot uporabniki storitev Osrednje knjižnice Mozirje zapomnili po pozitivnih spremembah. Če je imelo leto 2023 zaradi poplave, ki je prizadela knjižnici Mozirje in Luče, grenak priokus, je bilo letošnje leto zaznamovano z veseljem ob odprtju in začetku uporabe novih prostorov v Knjižnici Mozirje in Knjižnici Solčava. V prvi polovici leta 2024 smo največ pozornosti posvetili selitvi in prenovi knjižnic.

Od 22. januarja do 15. februarja 2024 so bile zaprte vse enote naše knjižnice. Knjižničarji smo preselili, strokovno uredili in smiselno umestili knjižnično gradivo v nove knjižnične prostore v Mozirju in Solčavi. Hkrati smo izvedli tudi inventuro gradiva v vseh enotah Osrednje knjižnice Mozirje.

V osrednji enoti smo gradivo istočasno opremili tudi z RFID-nalepkami, ki omogočajo hitrejšo izposajo gradiva na RFID čitalcih v izposoji ter samostojno izposajo na dveh knjigomatih. V mesecu marcu je sledila obnova obstoječega dela knjižnice (brušenje parketa, pleskanje, zamenjava razsvetljave in montaža novega pohištva). Z novo pridobitvijo, ki jo je omogočila Občina Mozirje, je počutje naših uporabnikov in zaposlenih med knjižnimi policami sedaj prijetnejše, brskanje med knjigami pa dostopnejše. Odprtje novih prostorov prizidka Kulturnega doma Mozirje smo pripravili skupaj z ustanoviteljico Občino Mozirje 24. maja 2024.

V Solčavi je Občina Solčava zagotovila nove knjižnične prostore v prvem nadstropju prizidka k šolski stavbi. Za knjižnično dejavnost sta po novem na voljo dva prostora v velikosti 83,69 m², (prej 60,53 m²), prav tako pa je za dogodke v okviru naše dejavnosti na voljo tudi prostorna galerija v velikosti 82,88 m². Novo Knjižnico Solčava smo v sodelovanju z Občino Solčava odprli 2. aprila 2024.

Selitev knjižničnega gradiva v novi del knjižnice v Mozirju

Demontaža knjižnih polic v starem delu knjižnice v Mozirju

Prenovljeni obstoječi prostori knjižnice v Mozirju

Nova Knjižnica v Solčavi

Otvoritev novega prizidka h Kulturnemu domu Mozirje 24. maja 2024

Otvoritev nove knjižnice v Solčavi 2. aprila 2024

44. Letno srečanje Društva bibliotekarjev Celje

V letu 2024 je bila Osrednja knjižnica Mozirje organizatorica 44. letnega srečanja Društva bibliotekarjev Celje. Celodnevni strokovno-družabni dogodek, ki so se ga udeležili strokovni knjižničarski delavci iz enajstih splošnih knjižnic na Celjskem, smo izvedli 3. oktobra 2024. Obiskalo nas je okoli 70 kolegov, za katere smo pripravili program, vanj pa vključili ogled v poplavi močno prizadetih turističnih objektov v naši dolini, ki so sedaj že uspešno sanirani. Po sprejemu obiskovalcev v novi mozirski knjižnici in pozdravnem nagovoru mozirskega župana Ivana Suhoveršnika ter direktorice knjižnice, smo pot nadaljevali na ogled razstave buč v Mozirski gaj. Sledil je obisk Muzeja gozdarstva in lesarstva v Nazarjah ter ogled in druženje ob večerji v Kampu Menina. Kljub izredno deževnemu vremenu so gostje druženje v Zgornji Savinjski dolini zaključili z lepimi vtisi.

Člani Društva bibliotekarjev Celje so 3. oktobra 2024 med drugim obiskali tudi Mozirski gaj in Kamp Menina.

ORGANIZIRANOST KNJIŽNICE

Knjižnica Mozirje je organizirana v osrednjo knjižnico z mrežo organizacijskih enot - krajevnih knjižnic - v vseh občinskih središčih, z izposojevališčem (premična zbirka) v turistično-rekreativnem centru Golte ter Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani:

- Knjižnica Mozirje, Hribernikova ulica 1, Mozirje, tel.: 03- 837-01-80, 837-01-82;
- Knjižnica Gornji Grad, Tlaka 28, Gornji Grad, tel.: 03- 5843-170;
- Knjižnica Ljubno, Foršt 6, Ljubno, tel.: 03-839-15-79;
- Knjižnica Luče, Luče 19, Luče, tel.: 03-839-35-52;
- Knjižnica Nazarje, Savinjska cesta 4, Nazarje, tel.: 03- 839-01-44;
- Knjižnica Rečica, Rečica 61, Rečica ob Savinji; tel.: 03-839-01-38;
- Knjižnica Solčava, Solčava 10, Solčava, tel.: 03- 620-26-56;
- Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani, Savinjska cesta 4, Mozirje, tel.: 03- 839-46-99;
- Premična zbirka Golte, tel.: 839-11-00 (recepција hotela).

STROKOVNI KNJIŽNIČARSKI DELAVCI

Strokovni knjižničarski delavci so delavci z univerzitetno, visoko, višjo in srednjo izobrazbo, ki opravljajo strokovna knjižničarska dela. Strokovno znanje si pridobijo s formalnim ali dopolnilnim izobraževanjem in imajo opravljen strokovni bibliotekarski izpit.

V letu 2024 je bilo v knjižnici zaposlenih osem strokovnih delavcev in direktorica.

Eden izmed strokovnih delavcev je zaposlen kot muzejski sodelavec za delo v muzejski zbirki z delovno obveznostjo 12 ur tedensko, 28 ur tedensko pa opravi v knjižnici.

V skladu z Aktom o sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in kadrovskim načrtom so bila zasedena naslednja delovna mesta:

- knjižničar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, urejanje knjižnih polic, pomoč pri strokovni obdelavi gradiva, odpis gradiva, priprava opominov, priprava vabil za prireditve, obveščanje javnosti o dogodkih v lokalnem časopisu in na družbenem omrežju, priprava prispevkov o dogodkih in delu knjižnice za lokalni časopis in občinske informatorje, priprava knjižnih rubrik za lokalni časopis, priprava knjižnih ugank, organizacija ur pravljič v osrednji in krajevni knjižnici, izvajanje mesečnih literarnih srečanj v krajevni knjižnici z bralci v tretjem življenjskem obdobju, organizacija dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami, vodenje prireditev;
- višji knjižničar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, urejanje in popravilo knjižničnega gradiva, arhiviranje serijskih publikacij, sortiranje in izbor darovanega knjižnega gradiva, izbor avdiovizualnega gradiva za nakup; vodenje razstav v galeriji; predstavitev e-storitev knjižnice v sklopu bibliopedagoških dejavnosti za otroke, pomoč v muzejski zbirki,
- višji knjižničar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, urejanje in popravilo knjižničnega gradiva, arhiviranje serijskih publikacij, pomoč pri postavitvi razstav v galeriji, pomoč v muzejski zbirki;
- muzejski sodelavec/bibliotekar z opisom del in nalog v muzejski zbirki in knjižnici : vodenje obiskovalcev po zbirki in mozirskem trgu, uvajanje primernih oblik dela z mladino v muzejski zbirki, urejanje zbirk, priprava prispevkov za spletni biografski leksikon, sodelovanje s TIC-em Mozirje, priprava rubrike Domoznanski utrinki, izposoja gradiva, urejanje knjižničnega gradiva, urejanje knjižnih polic, delo z bralci in uporabniki, izposoja in skrb za krajevno knjižnico, organizacija pravljičnih ur v krajevni knjižnici, delo v domoznanskem oddelku;
- bibliotekar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, urejanje knjižničnega gradiva, urejanje knjižnih polic, izposoja in skrb za krajevno knjižnico, organizacija pravljičnih ur in obiskov vrtčevskih otrok v dveh krajevnih knjižnicah, organizacija projekta predšolske bralne značke, izvajanje mesečnih literarnih srečanj v krajevni knjižnici;

- bibliotekar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, urejanje knjižničnega gradiva, delo z bralci, organizacija pravljčnih ur v krajevni knjižnici, vodenje mesečnih literarnih srečanj z bralci v tretjem življenjskem obdobju v krajevni knjižnici; priprava prispevkov za občinske informatorje, delo v muzejski zbirki – vodenje obiskovalcev, organizacija projekta Rastem s knjigo; priprava domoznanskih prispevkov na spletnih portalih Kamra in spletni biografski leksikon; vodenje prireditev;
- bibliotekar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, nabava in bibliografska obdelava knjižničnega gradiva, katalogizacija notnega gradiva v sistemu Cobiss, kreiranje izpisov in statistik za potrebe različnih dokumentov knjižnice, skrb za računalniški razvoj in računalniško opremo v vseh krajevnih knjižnicah, zbiranje in priprava domoznanskih prispevkov na spletnih portalih Kamra in spletni biografski leksikon; priprava prispevkov o dogodkih knjižnice za lokalni časopis in na družbenem omrežju, izdelava zapisov za bibliografijo, računalniško oblikovanje vabil in drugih dokumentov, medknjižnična izposoja;
- bibliotekar z opisom del in nalog: informator, izposoja gradiva, delo z bralci in uporabniki, urejanje knjižničnega gradiva, arhiviranje serijskih publikacij in urejanje skladišča, odpis gradiva, izvajanje ur pravljic in dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami, izvajanje mesečnih bralnih srečanj z bralci v tretjem življenjskem obdobju v dveh krajevnih knjižnicah; vodenje obiskovalcev, organizacija projekta predšolske bralne značke;
- direktor knjižnice z opisom del in nalog: poslovno in programsko vodenje knjižnice, predstavljanje in zastopanje knjižnice, organizacija in usklajevanje poslovanja knjižnice, določanje poslovne politike in ukrepov za njeno izvajanje.

Kadrovska struktura strokovnih knjižničarskih delavcev in drugih knjižničnih delavcev (administrativno-tehnični kader) ne zadostuje potrebam našega zavoda. Po novem Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št. 28/23) bi morali zaposlovati 11,47 knjižničnih delavcev, trenutno pa jih zaposlujemo 9.

V letu 2024 je Narodna in univerzitetna knjižnica preverjala izpolnjevanje pogojev za splošne knjižnice glede na omenjeni pravilnik in konec novembra lani smo prejeli Odločbo Ministrstva za kulturo, da v tem kriteriju knjižnica kot pravna oseba ne izpolnjuje pogojev knjižnične javne službe.

Ostale pogoje iz omenjenega pravilnika, ki so obseg knjižnične zbirke, letni prirast aktualnega monografskega knjižničnega gradiva, dostop do slovenskih elektronskih in zvočnih knjig na daljavo, delež bibliotekarjev vseh strokovnih knjižničarskih delavcev in prostor ter oprema pa Osrednja knjižnica Mozirje izpolnjuje.

Po navodilih Ministrstva za kulturo smo v zavodu pripravili sanacijski načrt, v katerem smo določili, kako bo v roku treh let knjižnica dosegla izpolnitev pogojev in ga poslali v soglasje občini ustanoviteljici in pogodbenim partnericam.

OBRATOVALNI ČAS

Skladno z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS 162/22), ki določa obratovalni čas enot splošnih knjižnic, in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23), smo do 31. 7. 2024 uskladili obratovalni čas vseh naših enot knjižnic.

Nova uredba in pravilnik določata, da mora biti knjižnica v občinah z več kot 2.500 prebivalci odprta najmanj 20 ur na teden, občina z manj kot 2.500 prebivalci pa najmanj 10 ur na teden. Izjema je le, če je npr. osrednja enota ali druga krajevna knjižnica oddaljena od posamezne knjižnice 4 km ali manj, tako kot v našem primeru Knjižnica Nazarje od Knjižnice Mozirje in Knjižnice Rečica, potem je obstoječi odpiralni čas ustrezen.

Osrednja enota v Mozirju je bila odprta 49 ur na teden, Knjižnica Ljubno 20 ur na teden, knjižnice Nazarje, Rečica in Gornji Grad 15 ur na teden, knjižnici Luče in Solčava pa 10 ur na teden.

Prejšnja uredba je predpisovala za občine, ki imajo nad 2.000 prebivalcev odprtost knjižnice 15 ur tedensko, nova uredba pa sedaj predpisuje, minimum odprtosti 10 ur tedensko.

Pri nas smo v teh enotah (Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Nazarje) pustili prejšnjo usklajeno in doseženo odprtost in je nismo zmanjševali, saj statistični kazalci izposoje in obiska po epidemiji vsako leto ponovno rastejo, uporabniki pa so navajeni na obratovalni čas njihovih knjižnic.

Knjižnica	Št. preb.	Uredba	Realizac. odprtosti	Doseg norm.	PO	TO	SR	ČE	PE	SO
Mozirje	4.446	45	49	109 %	7-15	8-18	7-15	11-19	8-18	8-13
G. Grad	2.451	10	15	150 %	10-15	10-14			13-19	
Ljubno	2.577	20	20	100 %	8-15		15-17	12-19	9-13	
Luče	1.452	10	10	100%		15-18		8-15		
Nazarje	2.662	10	15	150 %	10-14		12-15	16-19		
Rečica	2.290	10	15	150 %	10-15	10-15	12-19			
Solčava	518	10	10	100 %		14-18	8-14			

Tabela 1: Odprtost in obratovalni čas v letu 2024

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Prostor in oprema

Leto 2024 je bilo tudi investicijsko naravnano. V starem delu matične enote smo dobili novo opremo in izvedli energetska prenova razsvetljave ter zamenjali obstoječo razsvetljavo z led žarnicami.

Dokupili smo knjižne regale za potrebe strokovne literature na oddelku za odrasle, informacijsko tehnologijo v zavodu pa smo izpopolnili z novim osebnim računalnikom za uporabnike v Knjižnici Gornji Grad, novim prenosnim računalnikom, čitalci črtne kode za posamezne enote, podpisno tablico Evolis, intranet aplikacijo za beleženje delovnega časa in dvema brezžičnima usmerjevalnikoma.

Nova storitev za zaposlene in uporabnike – RFID tehnologija in knjigomata za samoizposojanje gradiva

Od pomladi 2024 dalje v matični enoti Osrednje knjižnice Mozirje omogočamo novo storitev za zaposlene in uporabnike, to je hitrejša in enostavnejša izposoja gradiva pri izposojevalnem pultu s pomočjo štirih RFID čitalcev ter dva knjigomata za samoizposojanje gradiva pri članih. Tehnologija omogoča tudi hitrejšo inventuro gradiva. Uporaba notranjih knjigomatov za samoizposojanje je enostavna. Član pod rdeč žarek potisne člansko izkaznico, nato na ploščo položi gradivo, knjigomat izposodi, na koncu pa, če želi, natisne potrdilo. Knjigomati omogočajo vpogled v obstoječe stanje ter vključujejo možnost podaljšanja gradiva.

Knjigomata za samoizposojanje gradiva sta na oddelku za odrasle in na mladinskem oddelku Knjižnice Mozirje.

Tehnična posodobitev ter grafična prenova spletne strani Osrednje knjižnice Mozirje

V letu 2024 smo tehnično posodobili ter vsebinsko in grafično prenovili spletno stran knjižnice.

Uporabljena je odprtokodna tehnologija Wordpress in podatkovna baza MySQL. Za izgled smo uporabili priporočeno predlogo slovenskih splošnih knjižnic. Spletna stran teče na Arnes strežniku, za posodabljanje in varnost pa strani skrbimo sami.

Izgled prenovljene spletne strani

Investicije v okviru informacijske podpore

- nakup dveh knjigomatov za samoizposajo gradiva
- nakup osebnega računalnika z monitorjem za uporabnike Knjižnice Gornji Grad
- nakup prenosnega računalnika za potrebe inventure
- nakup podpisne tablice Evolis
- nakup treh čitalcev črtne kode za organizacijske enote
- nakup intranet aplikacije za beleženje delovnega časa

V vseh enotah Osrednje knjižnice Mozirje je bilo lani na voljo 17 računalniških delovnih mest za uporabnike, od tega 9 v osrednji enoti; 7 multifunkcijskih naprav za reproduciranje gradiva in fotokopirni stroj.

Za zaposlene imamo 15 računalnikov, 10 tiskalnikov za blagajniško poslovanje, 12 čitalcev črtne kode, 4 RFID čitalce, 4 prenosne računalnike in tablični računalnik.

Pomembnejše aktivnosti na področju IKT v letu 2024

- prijava na poziv za nakup IKT opreme in izvedba v skladu z odločbo (računalnik za uporabnike v Knjižnici Gornji Grad)
- pomoč uporabnikom pri dostopu in uporabi storitev oddaljenega dostopa (Cobiss Ela)
- skrb za nadgradnjo vseh računalnikov za zaposlene in uporabnike v vseh enotah
- odvoz iztrošene računalniške opreme na deponijo za odpadke

Knjižnica	kvadratura
Mozirje	1233 m ²
Gornji Grad	69 m ²
Ljubno	147,2 m ²
Luče	78,94 m ²
Nazarje	103 m ²
Rečica	92 m ²
Solčava	83,69 m ²
SKUPAJ	1806,83 m²

Tabela 2: Velikost knjižničnih prostorov posameznih krajevnih knjižni

Knjižnična zbirka

Ministrstvo za kulturo je za nakup knjižničnega gradiva v letu 2024 namenilo nekoliko več sredstev zaradi uničenega gradiva v poplavi 2023, kar je skupaj s spremembami na področju nabave e-knjig vplivalo na povečan prirast knjižničnega gradiva. Pri nakupu smo presegli načrtovanih 4.000 € lastnih sredstev za knjižnično gradivo in dosegli 6.541 € lastnih sredstev. Nabavno leto smo uspešno zaključili.

Nabavili smo 3.011 enot gradiva, od tega 1.981 različnih naslovov gradiva. K letnemu prirastu pa štejemo nakup in dar, kar znaša skupaj **3.625 enot**.

Kupili smo tudi 2.516 licenc e-knjig in 200 licenc zvočnih knjig, uporabnikom pa smo skupno nudili 514 licenc zvočnih knjig.

Skupna vrednost nakupljenega gradiva je znašala 75.922,90 €, povprečna cena tiskane enote pa je bila 22,17 €.

Glede na prirast smo pridobili 3.416 knjig in serijskih publikacij, 169 izvodov avdiovizualnega gradiva, 1 E-publikacije. Pri nakupu smo dosegli priporočilna razmerja v sestavi zbirke, tj. 70% gradiva za odrasle in 30% gradiva za otroke in mladino ter 53% strokovnega gradiva in 47% leposlovnega gradiva.

Za izgrajevanje kakovostne in aktualne knjižnične zbirke smo s sredstvi ministrstva nakupili 665 izvodov kakovostnih leposlovnih in strokovnih knjig za odrasle, 567 izvodov kakovostnih

leposlovnih knjig in poučnih knjig za otroke in mladino ter 154 izvodov neknjižnega gradiva, skupno 1.386 izvodov kakovostnega knjižničnega gradiva. Nakupili smo 856 kakovostnih naslovov gradiva, od tega 481 naslovov publikacij, katerih izdajo sta finančno podprla JAK oziroma AARS. Članom smo nudili 2.516 naslovov e-knjig in 200 na novo kupljenih uporabniških licenc zvočnih knjig v slovenskem jeziku, skupno pa 514 licenc.

Uporabnikom smo omogočili tudi dostop do šestih podatkovnih zbirk, od teh smo naročnino za štiri zagotavljali iz sredstev OOK in za eno iz sredstev zunanjega financiranja (NUK).

Na obseg prirasta so vplivali:

- upoštevanje normativnih podlag – Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice, ki jih upoštevamo pri razmerjih;
- založniška produkcija, ki vpliva na vsebinsko strukturo prirasta;
- povpraševanje bralcev;
- darovi založb;
- darovi naših uporabnikov, ki jih pregledamo in po presoji uvrstimo v zbirko.

Trudili smo se, da smo po vseh knjižnicah enakomerno porazdelili gradivo. V krajevnih knjižnicah je povpraševanje po leposlovju večje, v osrednji enoti v Mozirju pa je večji izbor gradiva – zahtevnejša literatura, strokovna literatura in naslovi, ki jih kupimo večinoma v enem izvodu.

Nakupljeno gradivo je v medoddelčni izposoji krožilo med posameznimi knjižnicami, in sicer v skladu s potrebami in željami uporabnikov. Enakost dostopnosti knjižničnega gradiva smo zagotavljali tudi z medknjižnično izposajo v knjižnicah celjske regije, ki je za naše člane brezplačna, oziroma z medknjižnično izposajo iz drugih slovenskih splošnih knjižnic. Ta storitev dopolnjuje ponudbo posamezne knjižnice, širi izobraževalne možnosti njenih članov in hkrati prispeva k smotrni porabi knjižničnih sredstev za nabavo gradiva.

Bralno kulturo smo intenzivno širili na bralnih klubih ter s projektom 20. bralna značka za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki, v okviru katere smo zagotavljali gradivo za vse krajevne knjižnice – v vsaki enoti vsaj en izvod s priporočilnega seznama.

Naslednje tabele ponazarjajo prirast, zgradbo knjižnične zbirke, lokacijo ter odpis:

Nakup	3.011 izvodov
Dar	614 izvodov
Skupaj	3.625 izvodov

Tabela 3: Prirast gradiva 2024

Zvrst	Knjige Periodika	Avdiovizualno	E-publikacije	Drugo	Skupaj
Število	3.416	69	1	139	3.625

Tabela 4: Letni prirast po vrsteh v letu 2024

Izmed knjižničnega gradiva nakupimo največ knjig, sledi nakup avdiovizualnega gradiva, periodičnega tiska ostalo pa je neknjižno domoznansko gradivo, didaktične igrače ...

Knjižnica	Stanje 31.12.2023	Nakup 2024	Dar 2024	Drugo	Skupaj prirast (2+3)	Prenos gradiva v 2024	Odpis 2024	Stanje 31.12.2024	Indeks 8:1
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Mozirje	59.378	1.952	200	11	2.163	-184	1.917	59.440	100
Gornji Grad	8.529	207	40	0	247	20	262	8.534	100
Ljubno	9.732	205	71	0	276	15	89	9.934	102
Luče	5.108	169	58	0	227	45	723	4.657	91
Nazarje	6.059	203	52	1	255	55	89	6.280	104
Rečica	6.292	176	135	0	311	29	127	6.505	103
Solčava	4.560	99	47	0	146	14	94	4.626	101
Skupaj	99.658	3.011	603	11	3.625		3.301	99.976	100

Tabela 5: Letni prirast in lokacija knjižnične zbirke v krajevnih knjižnicah

V letu 2024 smo zaradi zastarelosti, poškodb in inventurnega manjka odpisali knjižnično gradivo v skupnem znesku 18.728,86 €, kar je razvidno iz tabele 6.

V skrbi za aktualnost in ustreznost knjižnične zbirke smo odpisali 3.301 enoto gradiva. Poleg načrtovanih odpisov je knjižnica gradivo odpisala tudi zaradi inventurnega manjka in razlogov, ki so nastali na strani uporabnikov. Del odpisanih in podarjenih knjig smo namenili našim uporabnikom.

Gradivo	Število izvodov	Št. naslovov	V znesku €
knjige, brošure	3.078	2.864	17.297,38
periodika	37	16	1.015,32
video	138	123	112,17
drugo neknjižnično gradivo	48	13	303,99
Skupaj	3.301	3.016	18.728,86

Tabela 6: Odpis knjižničnega gradiva

Knjižnica	Stanje 31.12.2023	Knjige	Periodični tisk	Avdiovizu. gradivo	Drugo neknj. gradivo	Stanje 31.12.24	Indeks 6:1
	1	2	3	4	5	6	7
Mozirje	59.378	53.254	1.742	3.414	1030	59.440	100
Gornji Grad	8.529	8.324	77	98	35	8.534	100
Ljubno	9.732	9.569	127	99	139	9.934	102
Luče	5.108	4.557	62	26	12	4.657	91
Nazarje	6.059	6.177	39	47	17	6.280	104
Rečica	6.292	6.368	76	41	20	6.505	103
Solčava	4.560	4.540	37	36	13	4.626	101
Skupaj	99.658	92.789	2.160	3.761	1.266	99.976	100

Tabela 7: Knjižnična zbirka po vsebini gradiva in lokaciji na dan 31. 12. 2024

Knjižnična zbirka se konec poslovnega leta poveča za letni nakup, z upoštevanjem odpisa gradiva. Ker vseh želenih naslovov ne moremo zagotoviti v zadostnih količinah, izvajamo že omenjeno medoddelčno izposajo med krajevnimi knjižnicami. Tako je dnevno kroženje gradiva med posameznimi krajevnimi knjižnicami stalno prisotno.

Celotna knjižnična zbirka presega 6 izvodov na prebivalca področja. Standard priporoča 4 izvode, zato bomo tudi v prihodnje posvečali pozornost odpisu neaktualnih gradiv. S tem se bo povečal tudi obrat knjižničnega gradiva (razmerje med izposojenimi izvodi gradiva in knjižnično zbirko).

Nakup gradiva v e-obliki

Poleg nabave knjižničnega gradiva v tiskani obliki, smo članom omogočali tudi izposajo zvočnih in e-knjig, ki si jih bralci lahko izposodijo na spletnih platformah Cobiss ELA in Audibook.

Audibook

V letu 2024 smo nabavili 200 novih licenc zvočnih knjig, njihova vrednost je znašala 3.218,84 €, povprečna cena licence pa je bila 16,09 €. Zabeležili smo 78 izposj e-knjig, kar pomeni, da se je izposoja zvočnih knjig v primerjavi z letom 2023 povečala za 34 %.

Nakup t.i. licence naslova zvočne knjige nudi našim bralcem 52 izposoj, kar pomeni, da po 52. izposoji naslova licenca poteče.

Cobiss ELA

Izposoja elektronskih knjig je v letu 2024 minila v znamenju menjave ponudnika le-teh. Vse slovenske splošne knjižnice so junija prešle na novega ponudnika elektronskih knjig Cobiss ELO. Cobiss ELA je spletna platforma za izposajo elektronskih knjig, do katere uporabniki dostopajo preko baze COBISS+. Vključeni so številni slovenski založniki, ki ponujajo raznoliko gradivo, nabor e-knjig pa se nenehno dopolnjuje z novimi naslovi. Založnik za vsako posamezno e-knjigo, ki jo v aplikaciji Cobiss ELA ponudi uporabnikom, določi število točk za

izposajo, kar predstavlja vrednost posamezne izposoje. Prav tako določi veljavnost licence za posamezno e-knjigo in s tem dostopnost e-knjige za knjižnice in njihove uporabnike.

Knjižnica tako ne kupi več licence in pripadajočih 52 izposoj, kot smo bili vajeni, temveč plača le vsako realizirano izposajo, kar nam omogoča, da uporabnikom ponudimo celoten nabor naslovov, ki so dostopni na platformi. Posledično je obseg sredstev, ki smo ga v letu 2024 namenili izposoji e-knjig, bistveno manjši, kot pretekla leta.

V letu 2024 smo uporabnikom ponudili 2.516 naslovov e-knjig in zabeležili 451 izposoj, za kar smo porabili 165,85 €.

Uporabniki knjižnice

Statistični podatki o delu Osrednje knjižnice Mozirje (članstvo, izposoja in obisk) v letu 2024 kažejo porast merjenih statističnih kazalcev.

Statistični podatki kažejo na porast aktivnih članov v primerjavi z letom 2023 za 6,8 %.

Največji delež glede na vse aktivne člane so imeli zaposleni (9,3%), sledili so jim predšolski in osnovnošolski otroci (7,26%) ter upokojenci (3,95%).

V letu 2024 smo evidentirali **4.137 aktivnih članov (25,24 % vseh prebivalcev področja)**.

	Mozirje	G. Grad	Ljubno	Luče	Nazarje	Rečica	Solčava	Skupaj
Predšolski	41	3	1	3	3	1	1	53
OŠ	61	6	12	2	3	2	1	87
SŠ	7	0	1	0	0	1	0	9
Študenti	3	0	1	0	0	0	0	4
Zaposleni	43	5	8	1	5	2	1	66
Nezaposleni	7	0	0	0	2	0	0	9
Upokojenci	14	9	2	0	0	3	2	29
Ostali	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	176	23	25	6	13	9	6	257

Tabela 8: Novo vpisani člani po strukturi in lokaciji

	OŠ, predšolski	dijaki	študenti	Nezaposleni	Upokojenci	Zaposleni	Skupaj
2020	1.099	398	246	192	545	1.447	3.927
2021	964	379	252	162	489	1.459	3.705
2022	1.006	326	219	137	523	1.483	3.694
2023	1.070	341	219	125	550	1.566	3.871
2024	1.189	345	211	154	647	1.591	4.137
Indeks 24:23	111	101	96	123	118	102	107

Tabela 9: Struktura članov, stanje 31. 12. 2024

Knjižnica	Mozirje	G.Grad	Ljubno	Luče	Nazarje	Rečica	Solčava	Skupaj
Predšolski,OŠ	684	106	140	45	82	87	45	1.189
Dijaki	222	28	45	14	14	16	6	345
Študenti	155	13	13	5	14	9	2	211
Gospodinje	36	6	8	1	6	4	2	63
Zaposleni	826	147	170	81	139	112	53	1.528
Upokojeni	348	86	71	29	51	42	20	647
Nezaposleni	89	10	25	8	12	8	2	154
Skupaj	2.360	396	472	183	318	278	130	4.137
Število preb. občine (1.7.24)	4.446	2.451	2.577	1.452	2.662	2.290	518	16.396
% včlanjenih	53,08	16,16	18,32	12,60	11,95	12,14	25,10	25,23

Tabela 10: Aktivni člani knjižnice po enotah, stanje 31. 12. 2024

Obisk knjižnice

Fizični obisk knjižnice (točke 1.-3.v tabeli 11), kamor prištevamo obisk članov zaradi izposoje gradiva, obisk uporabnikov v čitalnicah in obisk obiskovalcev na dogodkih in dejavnostih knjižnice, se je v primerjavi z letom 2023 povečal za 2 %. V letu 2023 smo zabeležili 48.885 fizičnih obiskov, lani pa **50.037**.

V začetku leta sta bili zaradi selitve gradiva zaprti knjižnici Mozirje in Solčava, kar se v Solčavi odraža pri manjšem obisku zaradi izposoje gradiva. Nekoliko manjši obisk zaradi izposoje gradiva smo zabeležili tudi v knjižnicah Luče in Nazarje.

Obisk prireditev za odrasle je bil sicer večji kot preteklo leto, kljub temu pa smo prireditve izvedli v manjšem obsegu, kot bi jih sicer, saj je bila galerija v januarju in februarju 2024 še zasedena z mladinskim gradivom, v knjižnici pa smo takrat izvajali selitev.

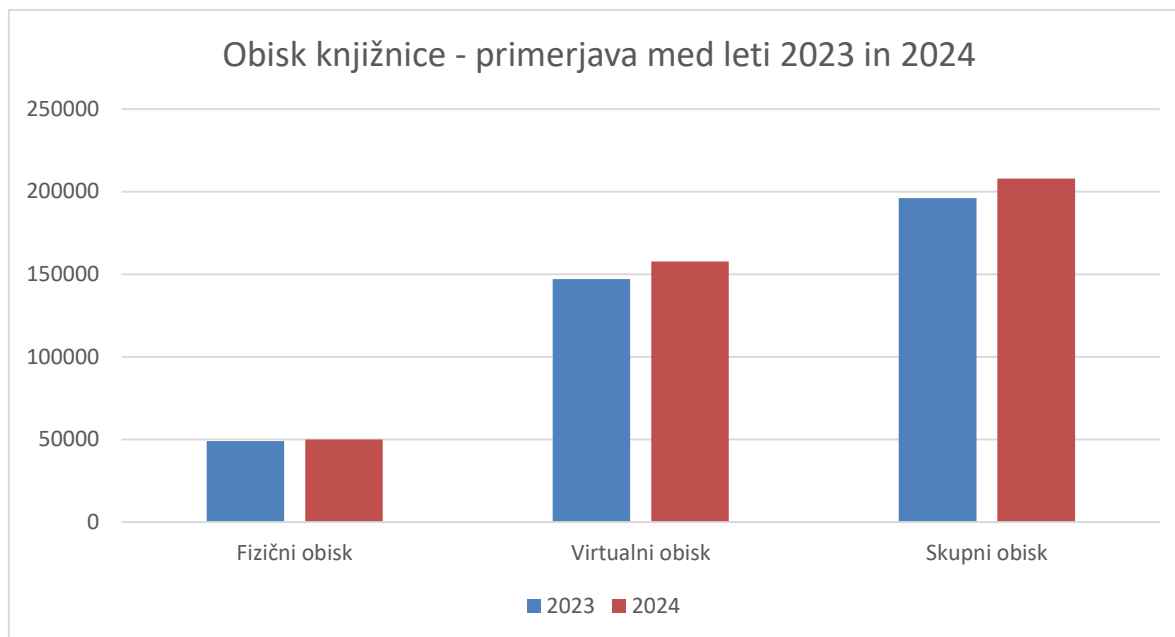
Večji kot predhodno leto je bil obisk skupin iz vrtcev, osnovnih šol in obisk otroških prireditev. Organizirane in dogovorjene obiske vrtčevskih in osnovnošolskih otrok smo izvajali celo leto razen poleti.

V lanskem letu smo v primerjavi s preteklim letom zaznali tudi porast virtualnega obiska knjižnice, znotraj katerega se je precej povečala uporaba spletne strani z računalnikov v in izven knjižnice, zmanjšala pa se je uporaba elektronskih baz podatkov in obisk družbenega omrežja Facebook.

Celotni obisk knjižnice – fizični in virtualni – je v letu 2024 znašal 207.796, kar je 6 % več kot v letu 2023.

Knjižnica	Realizacija 2023	Realizacija 2024	Indeks 24:23
1. Zaradi izposoje na dom	43.028	43.594	101
Mozirje	27.885	28.294	101
Gornji Grad	3.518	3.559	101
Ljubno	4.193	4.527	108
Luče	1.410	1.389	99
Nazarje	2.493	2.403	96
Rečica	2.261	2.360	104
Solčava	1.268	1.062	84
2. Čitalnica	2.282	2.288	100
3. Fizični obisk – ostalo	3.575	4.155	116
Pravljичne ure (število otrok) in prireditve za otroke	1.018	975	95
Igralne ure (število otrok)	27	103	381
Obiski OŠ in vrtcev (število otrok)	1.115	1.302	116
Uporaba računalnikov v knjižnici	584	654	112
Rastem s knjigo (število otrok)	162	158	97
Prireditve (število obiskovalcev)	669	963	143
4. Virtualni obisk	147.116	157.759	107
Uporaba COBISS+ in mCOBISS (rezerviranje, naročanje, podaljšanje gradiva)	15.473	15.492	100
Uporaba spletne strani z računalnikov izven knjižnice	11.268	42.560	378
Facebook	91.678	82.093	90
Uporaba spletne strani z računalnikov v knjižnici	364	476	131
Uporaba elektronskih baz v knjižnici in oddaljen dostop	28.333	17.138	60
SKUPAJ	196.001	207.796	106

Tabela 11: Obiskovalci knjižnice v letu 2024

Knjižnica	Realizacija 2022	Realizacija 2023	Indeks 23:22	Realizacija 2024	Indeks 24 :23
Mozirje	10.190	10.527	106,47	10.642	101,09
Gornji Grad	1.536	1.533	99,80	1.601	104,44
Ljubno	1.890	1.981	104,81	2.154	108,73
Luče	673	664	98,66	621	93,52
Nazarje	3.423	3.429	100,18	3.322	96,88
Rečica	2.176	2.230	102,48	2.343	105,07
Solčava	379	347	91,56	367	105,76
Ostale občine	6.436	7.174	111,47	7.244	100,98
Skupaj	26.703	27.885	104,43	28.294	101,74

Tabela 12: Število obiskovalcev v Knjižnici Mozirje iz ostalih občin

Iz tabele 12 je razvidno, da so v preteklem letu knjižnico v Mozirju največ obiskovali člani iz Nazarij, Rečice in Ljubnega. Ta podatek niha iz leta v leto.

Izposoja knjižničnega gradiva

Izposoja knjižničnega gradiva na nivoju celotne knjižnice je v primerjavi z letom 2023 porasla za dobrih 9 %. Izposodili smo 121.589 enot knjižničnega gradiva. Rast izposoje smo zabeležili v vseh oddelkih z izjemo Knjižnice Solčava, ki je bila zaradi selitev knjižnice v začetku leta zaprta. Največjo rast izposoje smo zabeležili v knjižnicah Ljubno, Gornji Grad in Rečica.

Kot alternativo ponudbi strokovnega gradiva v knjižni obliki smo nudili uporabnikom tudi elektronske podatkovne zbirke, ki so sicer plačljive, a jih člani knjižnice lahko uporabljajo brezplačno tudi od doma oziroma iz računalnikov zunaj knjižničnih prostorov.

Člani so imeli preko oddaljenega dostopa, ki smo ga z delnim financiranjem zagotavljali skupaj z Osrednjo knjižnico Celje in Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije (EbscoHost), dostop do naslednjih podatkovnih zbirk:

- E-bonitete,
- EbscoHost
- Tax-Fin-Lex
- PressReader in
- arhiv časopisa Večer.

Sami smo zagotavljali dostop do spletnih arhivov sledečih časopisov: Delo, Dnevnik, Finance, Moje finance.

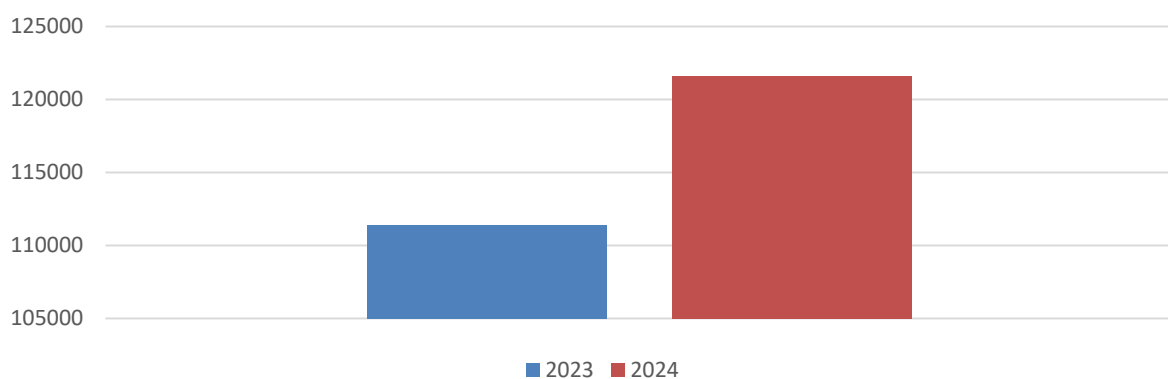
Knjižnično gradivo je članom in uporabnikom dostopno v prostem pristopu, ki je urejeno v skladu s sprejetimi mednarodnimi in nacionalnimi pravili. Vso gradivo je strokovno obdelano v skladu z istimi pravili, zato ima vsaka krajevna knjižnica urejen računalniški katalog gradiva. Vsi ti katalogi tvorijo vzajemni katalog, ki je splošno dostopen in je del knjižnično-informacijskega sistema, v katerega se povezujemo vse slovenske knjižnice z vsemi bazami podatkov.

Uporaba knjižničnega gradiva posamezne knjižnice je dovoljena vsem, izposoja na dom pa je vezana na članstvo v knjižnici. Člani knjižnice lahko vso gradivo (z medoddelčno izposojjo) iz zbirke katerekoli od sedmih knjižnic dobijo z naročilom v svoji krajevni knjižnici.

Knjižnica	Realizacija 2022	Realizacija 2023	Realizacija 2024	Indeks 24:23
Mozirje izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	66.005	70.108	76.397	109
	5.298	5.304	5.304	100
	72.303	72.412	81.701	108
G. Grad izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	7.230	8.484	9.913	117
	190	208	208	100
	7.420	8.692	10.121	116
Ljubno izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	10.217	10.665	13.180	124
	624	636	624	98
	10.841	11.301	13.804	122
Luče izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	3.627	2.938	3.109	106
	208	174	208	120
	3.835	3.112	3.317	107
Nazarje izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	3.984	5.498	5.778	105
	302	312	312	100
	4.286	5.810	6.090	105
Rečica izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	3.264	3.806	4.160	109
	224	232	260	112
	3.488	4.038	4.420	109
Solčava izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	2.459	2.855	1.980	69
	156	162	156	96
	2.615	3.017	2.136	71
SKUPAJ izposoja enot na dom izposoja v čitalnici SKUPAJ	97.786	104.354	114.517	110
	7.002	7.028	7.072	101
	104.788	111.382	121.589	109

Tabela 13: Izposoja knjižničnega gradiva na dom in v čitalnici

Izposoja knjižničnega gradiva - primerjava med leti 2022 in 2023

Izobraževanja in strokovni dogodki

Zaposleni v Osrednji knjižnici Mozirje smo se v letu 2024 udeležili naslednjih izobraževanj in predstavitev.

Skupno smo se udeležili 227 ur izobraževanj, ki so jih izvajali Narodna in univerzitetna knjižnica, Mestna knjižnica Ljubljana, Združenje splošnih knjižnic, Institut za informacijsko znanost v Mariboru, Osrednja knjižnica Celje in drugi ponudniki. Stroški izobraževanj so znašali 2.122 €.

Udeležili smo se naslednjih izobraževanj:

- izobraževanje na temo RFID tehnologije
- konferenca COBISS 2024
- predstavitev založniških programov 2024, tri različne predstavitve
- Festival humanistike Odprti horizonti
- sestanek koordinacije domoznanske dejavnosti
- Komunikacijski kažipoti v knjižnicah
- Učinkovito referenčno delo v sodobni knjižnici
- Svetovanje za branje v splošnih knjižnicah
- Uporaba orodij umetne inteligence v knjižnicah
- Nabava e-knjig Cobiss ELA in delo z uporabniki
- Novosti v knjižničarstvu
Risoroman
- Knjižnice za vse – ali res?
- Prenova plačnega sistema javnega sektorja
- Zagotavljanje dostopnosti po ZDSMA
- Neposredni poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, delavnica za prijavitelje
- Izobraževalni seminar SVIZ 2x
- Interna izobraževanja

Udeležili smo se tudi spodnjih strokovnih dogodkov:

- 4 seje Skupščine Združenja splošnih knjižnic
- seja Skupščine LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline
- seja Strokovnega sveta Osrednje knjižnice Celje
- 3 usklajevalni sestanki direktorjev knjižnic Celjskega območja

Cilji izobraževanja in drugih strokovnih dogodkov so: ohranjati stik s stroko, slediti novostim v stroki, v zakonodaji in pri tehnološkem napredku. Slednji je vedno večji, sorazmerno z njim pa rastejo tudi potrebe uporabnikov po znanju, informiranju, izobraževanju in kulturi. Z

izmenjavo primerov dobrih praks pridobivamo ideje in nove pristope dela za delo z uporabniki.

Prisotni smo bili na osrednjem dogodku od Dnevu slovenskih splošnih knjižnic novembra v Osrednji knjižnici Celje.

V mesecu novembru smo obiskali 40. knjižni sejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Vsi zaposleni smo se 7. junija 2024 udeležili 7. dneva knjižnice oziroma strokovne ekskurzije Osrednje knjižnice Mozirje. Obiskali smo Knjižnico Antona Tomaža Linhartaradovljica, kjer smo s kolegi knjižničarji izmenjali izkušnje na področju našega dela. Ekskurzijo smo nadaljevali z vodenim ogledom Radovljice, strokovni del pa zaključili z ogledom nove Knjižnice Bled.

7. dan knjižnice – Obisk Knjižnice Radovljica 7. junija 2024

Povezovanje in sodelovanje

Splošne knjižnice morajo biti bistvena sestavina vsake dolgoročne strategije na področju kulture, zagotavljanja informacij, pismenosti in izobraževanja v posamezni lokalni skupnosti. Osrednja knjižnica sodeluje pri povezovanju različnih vrst knjižnic preko enotnega knjižničnega sistema, v vzajemni katalogizaciji ter v sistemu medknjižnične izposoje.

Vzpostavljeno imamo dobro sodelovanje z mnogimi subjekti v lokalni skupnosti, ki delujejo na področju pismenosti in socialnega vključevanja.

V letu 2024 smo v okviru svojih dejavnosti sodelovali s preko dvajsetimi subjekti v regiji in širše.

Podarimo knjige

Republika Avstrija- Zvezno ministrstvo za umetnost, kulturo, javne službe in Šport ter Mohorjeva družba v Celovcu tradicionalno vsako leto podarjata slovenskim nevladnim in izobraževalnim ustanovam ter organizacijam Slovencev v zamejstvu in po svetu knjige. Namen akcije, ki poteka vse od leta 2002 dalje, je spodbujanje bralne kulture.

V letu 2024 je bila Knjižnica Rečica ob Savinji, skupaj s knjižnico Osnovne šole Rečica ob Savinji, prejemnica vrednostnega bona v skupnem znesku 7.000 €. Občina Rečica je bila ena izmed treh občin, ki so ji poplave v letu 2023 povzročile veliko škodo in ki so prejele darovane knjige. Sklepnega dogodka v Mestnem muzeju Ljubljana smo se udeležili skupaj s predstavniki Občine Rečica ob Savinji in Osnovne šole Rečica ob Savinji.

Na podelitvi vrednostnih bonov v Mestnem muzeju Ljubljana

DRUGA DEJAVNOST KNJIŽNICE

Dejavnosti za predšolske in osnovnošolske otroke

Ure pravljic, Vrtec na obisku in igralne urice

Bibliopedagoško delo zajema posebne oblike dejavnosti za otroke in mladostnike. Ciljna skupina so otroci do 15. leta starosti, njihovi starši, skrbniki, učitelji in vzgojitelji. Z dogodki za otroke in starše smo želeli doseči tudi starše ter tako širiti bralno kulturo in vedenje o dejavnosti knjižnice. Cilj teh dejavnosti je spodbujanje bralnih navad, oblikovanje bralne kulture, razvijanje bralne pismenosti, redno obiskovanje knjižnice in izposoja knjižničnega gradiva. Pripravljali smo dogodke po našem ustaljenem urniku.

Ure pravljic smo izvajali od januarja do maja in od oktobra do decembra, poleti pa ne. V Knjižnici Mozirje so bile na razporedu ob torkih popoldne od 17.-18. ure, v knjižnicah Gornji Grad, Rečica, Nazarje dvakrat na mesec, v Lučah, na Ljubnem in v Solčavi pa enkrat na mesec. Razporede ur pravljic pripravimo vnaprej in jih objavimo v napovedniku časopisa Savinjske novice, na oglasnih mestih v knjižnicah in vrtcih, na družbenem omrežju in spletni strani knjižnice, na začetku sezone pa predšolske otroke povabimo na ure pravljic tudi z osebnimi vabili.

V letu 2024 smo izvedli 74 ur pravljic ur in 74 ustvarjalnih delavnic, ki sledijo uram pravljic. Na njih smo zabeležili **763 obiskov predšolskih in osnovnošolskih otrok**.

Ob začetku sezone ur pravljic smo v novembru program dopolnili z otroško čarovniško predstavo Čarovnije Mareta Čareta v Kulturnem domu Mozirje, ki se je je udeležilo **150 otrok** in staršev iz cele doline. S tem smo dodatno omogočili dostopnost do kulturnih dobrin v najširšem pomenu besede.

Zelo dobro sodelujemo tudi z zgornjesavinjskimi vrtci (t. i. Vrtec na obisku) in osnovnimi šolami. Posebej aktivno smo v letu 2024 sodelovali z vrtcema Luče in Ljubno. V Lučah so otroci z vzgojiteljicami iz vrtca prihajali v knjižnico na bibliopedagoško uro vsak četrtek, (razen v času poletnih počitnic), na Ljubnem pa vsak ponedeljek.

V letu 2024 je naše knjižnice obiskalo **75 vrtčevskih in osnovnošolskih skupin** oziroma **1.302** otroka.

Skupno je knjižnico pri urah pravljic in organiziranih obiskih vrtcev v letu 2024 obiskalo **2.065 otrok**. V naših enotah smo za predšolske otroke in šolarje 1. triade OŠ ter njihove starše mesečno pripravljali tudi Knjižne uganke meseca. Izžrebanci ugank so prejeli knjižne nagrade.

Knjižnica	Št. pravljčnih ur	Št.ustv. delavnic	Število otrok	Obiski skupin vrtcev in šol	Število otrok
Mozirje	22	22	237	6	160
Gornji Grad	10	10	127	7	117
Ljubno	7	7	61	26	432
Luče	6	6	103	15	223
Nazarje	12	12	131	8	192
Rečica	11	11	75	3	90
Solčava	6	6	29	10	88
Skupaj	74	74	763	75	1302

Igroteka

V naših enotah izposojamo tudi didaktične igrače in družabne igre, skupno jih imamo 214. V letu 2024 je naš član, založnik družabnih iger, gospod Miran Kranjc, daroval knjižnici 20 novih različnih družabnih iger, ki so odtlej na voljo za izposajo na novem mladinskem oddelku knjižnice. V Knjižnici Ljubno, smo izvajali igralne urice za najmlajše. Potekale so vsako prvo sredo v mesecu od 17.-18. ure. Izvedli smo 6 igralnih uric ki so se jih je udeležili **103 otroci**.

Pikina bralna značka

Pikina bralna značka je projekt promocije branja za predšolske in osnovnošolske otroke do 6. razreda osnovne šole. Z njim smo v sezoni 2023/2024 šesto leto sodelovali z nosilko projekta, Knjižnico Velenje. Knjižničarji so pripravili priporočilni seznam knjig za različne starostne skupine, otroci pa so lahko izbirali med zabavnimi in hudomušnimi knjigami. Vsak otrok, ki je sodeloval, je dobil posebno Pikino beležko, v katero je narisal ali napisal doživetja iz izbranih knjig. Pika otrokom ob koncu vsake sezone na Pikinem festivalu v Velenju podeli priznanje in Pikin čarobni gumb. Ko Pikino bralno značko otrok opravi tretje leto, dobi zlat Pikin gumb. V naši knjižnici je v sezoni 2023/2024 priznanja prejelo 62 otrok, kar je dva več kot preteklo leto. Podelitev priznanj je potekala na Pikinem festivalu v Velenju 10. septembra 2024.

Rastem s knjigo

V naši knjižnici izvajamo nacionalni projekt Rastem s knjigo za osnovnošolce (7. razredi). V šolskem letu 2023/2024 so Knjižnico Mozirje obiskali sedmošolci vseh 6 osnovnih šol. Vse skupine so prišle na obisk v mozirsko enoto, sedmošolci z OŠ Ljubno pa so obiskali tudi

Knjižnico Ljubno. Vsem skupinam smo razkazali nove knjižnične prostore in predstavili delovanje ter storitve knjižnice (od fizične izposoje, prireditve, domoznanske dejavnosti do elektronskih storitev knjižnice: knjižnično informacijski sistem COBISS in mobilna različica mCobiss, elektronske knjige – CobissEla, zvočne knjige – Audibook ...). Predstavljen jim je bil izbor novejših in bolj brane mladinske literature. V slopu projekta vsi sedmošolci prejmejo v dar izvirno slovensko leposlovno knjigo. V lanskem letu so prejeli knjigo *Modri otok*, pisateljice Irene Androjna in ilustratorke Eve Mlinar.

V drugem delu obiska vse skupine obiščejo Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani, ker se seznanijo z zgodovinskimi običaji, predmeti in kulturo Mozirja ter okolice. Ogledajo si tudi Zbirko Aleksandra Videčnika.

V sklopu projekta *Rastem s knjigo* je knjižnico v sezoni 2023/2024 obiskalo 158 osnovnošolcev.

Osnovna šola	Število učencev
Nazarje	17
Gornji Grad	26
Rečica	23
Ljubno	29
Mozirje	49
Luče	14
Skupaj	158

Tabela 14: Razpored in število udeležencev v projektu *Rastem s knjigo*

Otroška gledališka predstava Mare Čare v Kulturnem domu Mozirje je privabila številne otroke in starše iz naše doline.

Dogodek	Število dogodkov	Število obiskovalcev
Ure pravljic in ustvarjalne delavnice	74	763
Vrtec na obisku in obiski osnovnošolskih skupin	75	1.302
Igralne urice	6	103
Igrana predstava Pika potuje po svetu	1	150
Zaključna prireditev Pikine bralne značke	1	62
Rastem s knjigo	6	158
SKUPAJ	163	2.538

Tabela 15: Dejavnosti in dogodki za otroke

V letu 2024 smo za otroke organizirali 163 dogodkov, ki se jih je udeležilo 2.538 obiskovalcev.

Dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami

V letu 2024 smo za uporabnike s posebnimi potrebami nadaljevali sodelovanje s Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne in Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije. V letu 2024 je bilo našim uporabnikom s težavami vida na voljo 82 zvočnih knjig, ki smo jih v dar prejeli od KSS.

Udeleževali smo se se tudi izobraževanj, ki jih organizirajo v KSS, in poskrbeli, da smo pridobljena znanja delili z vsemi zaposlenimi v naši knjižnici.

Bralno značko Vrba izvajamo v sodelovanju z Varstveno delovnim centrom Saša od leta 2022 za vse tri enote, ki delujejo v okviru VDC Saša, sicer pa smo jo z mozirsko enoto začeli izvajati leta 2016. Knjige v okviru bralne značke sedaj že tri leta prebirajo uporabniki enote **Savinja Mozirje, Ježek Velenje** in **Enote Maksi Žalec**. Aktivno branje izvajamo preko celega leta, z izjemo poletnih mesecev (junija, julija in avgusta).

V Bralni znački Vrba, v kateri je v začetku sodelovalo okoli 15 uporabnikov, sedaj sodeluje 60 uporabnikov s posebnimi potrebami iz Saša regije. Uporabniki iz vseh treh enot se skupaj z mentoricami v Knjižnici Mozirje oglasijo enkrat mesečno in prevzamejo pripravljen bralni paket, ki vsebuje knjige različnih stopenj bralnega razumevanja. Zaradi večjega števila uporabnikov z različnimi stopnjami bralnega razumevanja ves čas dopolnjujemo izbor knjižnega gradiva, namenjenega prebiranju v okviru Bralne značke Vrba.

V četrtek, 11. aprila 2024, smo v slovesnem vzdušju v dvorani Kulturnega doma Mozirje tudi uradno zaključili 6. bralno značko Vrba, v kateri so sodelovali uporabniki VDC Saša. Priznanja je prejelo 60 uporabnikov VDC Saša, ki so bili za svoj trud nagrajeni še s knjižnim darom in sladkim paketkom. Spremljajoči glasbeni program je tudi letos pripravil harmonikar Primož Zvir.

V lanskem letu sta knjižničarki dvakrat obiskali enoto Savinja Mozirje, in sicer v januarju in marcu. Z njimi sta izvedli uro trajajočo bralno urico. Januarja je bila tema srečanja »Božični in novoletni običaji ter vraževerja povezana z njimi«. Bralne urice se je udeležilo 17 uporabnikov. V marcu je potekala bralna urica na temo praznika Gregorjevo in različne oblike izkazovanja ljubezni v kulturah po svetu. Bralne urice se je udeležilo 15 uporabnikov.

Skrbno dopolnjujemo našo zbirko (IZ)berem LAHKO z novimi knjigami napisanimi v lahkem branju, z večjim tiskom, v brajlici in knjigami prilagojenimi za disleksike.

Redno dopolnjujemo zbirko zvočnih knjig za izposojajo preko mobilne aplikacije Audibook. Našim uporabnikom je bilo konec leta 2024 na voljo 514 naslovov.

Podelitev priznanj 60 prejemnikom Bralne značke Vrba 11. aprila 2024 v dvorani Kulturnega doma Mozirje

Za uporabnike s posebnimi potrebami pa smo izvajali še naslednje ugodnosti:

- brezplačna članarina za invalidne osebe;
- za slabovidne bralce ponujamo v čitalnici osrednje enote možnost uporabe očal različnih dioptrij;
- z odprtjem novega prizidka h Kulturnemu domu Mozirje je Knjižnica Mozirje pridobila dodaten vhod, do katerega vodi tudi klančina za dostop z invalidskimi vozički;
- v letu 2024 je Knjižnica Mozirje pridobila dodatne prostore in do mladinskega oddelka, ki je v kletnih prostorih novega prizidka, je mogoče dostopati tudi z dvigalom;
- urejene so nove sanitarije, prilagojene invalidom;
- dostava knjižničnega gradiva na dom uporabnikom z oviranostmi (invalidnost, starost, bolezen).

Dejavnosti za odrasle

Prireditvena dejavnost za odrasle v letu 2024

Osrednja knjižnica Mozirje je leta 2024 organizirala 57 prireditev in dogodkov za odraslo populacijo, ki jih je obiskalo 963 obiskovalcev.

Od januarja do marca v mozirski galeriji nismo prirejali dogodkov zaradi zasedenosti galerije z mladinskim gradivom in selitve v nove knjižnične prostore. Od pomladi dalje pa smo organizirali paleto dejavnosti tako v mozirski galeriji kot tudi v krajevnih knjižnicah.

V mesecu aprilu smo z dvema prireditvama sodelovali na občinskem prazniku Občine Mozirje. Slovesno smo odprli novo Knjižnico Solčava, v mesecu maju pa nov prizidek h Kulturnemu domu Mozirje, kjer se nahajajo novi knjižnični prostori.

Junija in julija smo na povabilo Občine Gornji Grad sodelovali na festivalu zelišč in čebelarskem prazniku v Gornjem Gradu, septembra pa z dvema dogodkoma na občinskem prazniku Občine Nazarje.

Tri dogodke med letom smo izvedli tudi v sodelovanju z Medgen borzo in Občino Rečica ob Savinji.

V mesecu oktobru smo organizirali 44. letno srečanje Društva bibliotekarjev Celje v Zgornji Savinjski dolini.

Literarne prireditve in dogodki

- Predstavitve knjige dr. Sama Ruglja Soncu naproti ob zaključku bralne značke za odrasle
- Predstavitve knjige Mance Izmajlove Vdihni življenje s polnimi pljuči
- 2 predstavitvi knjige Tonča Žunterja MIDVA *Njemu, ki me je izbral za ta svet* (Medgen borza Rečica ob Savinji, Knjižnica Mozirje)
- Predstavitve knjige Roka Čoža Naslednji korak
- Predstavitve knjige Tanje Povhe Potovanje k sebi
- Predstavitve knjige Nataše Meznarič Viktorijine skrivnosti
- Bralni večer O gozdu beremo v gozdu ob vseslovenski akciji Beremo v gozdnih knjižnicah in svetovnem dnevu turizma (Medgen borza Rečica ob Savinji)
- Zaključna prireditev bralne značke Vrba z uporabniki VDC SAŠA
- 7 literarnih srečanj mozirskega bralnega kluba v Knjižnici Mozirje
- 8 literarnih srečanj gornjegrajskega bralnega kluba v Knjižnici Gornji Grad
- 6 literarnih srečanj nazarskega bralnega kluba v Knjižnici Nazarje
- 10 literarnih srečanj rečiškega bralnega kluba Druženje ob knjigi
- 5 literarnih srečanj ljubenskega bralnega kluba
- Pogovor o literaturi in filmu ob zaključku Filmsko-bralne značke

Razstave

- Slikarska razstava 30. slikarski študijski dnevi Ex tempore Mozirski gaj 2024 v sodelovanju s KD Jurij Mozirje

Predavanja

- Potopisno predavanje Aleša Juvanca S kolesom čez Severno Ameriko
- Predavanje dr. Petra Weissa Kaj nam pomeni materinščina? (Medgen borza Rečica ob Savinji)
- Predavanje dr. Lucije Čevnik Kako nas zgodnji odnosi zaznamujejo za vse življenje
- Predavanje dr. Petra Weissa Prijatelj Slovencev Johannes Frischahuf (1837-1924) v Savinjskih Alpah: ob stoti obletnici smrti (Knjižnica Solčava)

Drugi dogodki

- Izvedba 44. letnega srečanja Društva bibliotekarjev Celje
- Otvoritev prizidka h Kulturnemu domu Mozirje in novih knjižničnih prostorov ter otvoritev nove Knjižnice Solčava
- Zaključno srečanje udeležencev bralnih klubov
- Sodelovanje z Občino Gornji Grad na Festivalu zelišč - predstavitev knjižnične dejavnosti
- Sodelovanje z Občino Gornji Grad na čebelarskem prazniku
- Sodelovanje z Občino Nazarje ob občinskem prazniku – domoznanski večer Tu smo doma s prikazom starih razglednic in fotografij Nazarij

Prireditvev	Število prireditev	Število obiskovalcev
Literarne prireditve in dogodki	46	601
Predavanja	4	52
Razstave	1	50
Drugi dogodki	6	260
SKUPAJ	57	963

Tabela 16: Skupno število obiskovalcev na dogodkih

V letu 2024 smo za odrasle organizirali 57 dogodkov, ki se jih je udeležilo 963 obiskovalcev.

Jesení smo ob tednu splošnih knjižnic gostili slovensko vsestransko ustvarjalko Manco Izmajlovo.

19. sezono bralne značke za odrasle smo spomladi zaključili v družbi dr. Sama in Renate Rugelj.

Delo z odraslimi uporabniki za spodbujanje bralne kulture

Bralna značka za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki

Aprila 2024 smo izvedli zaključno prireditev 19. bralne značke za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki. V Galeriji Mozirje je ob tej priložnosti potekal literarni večer s pisateljem dr. Samom Rugljem, njegova potopisna knjiga Soncu naproti je bila namreč uvrščena na seznam priporočene literature. Bralna priznanja je osvojilo 160 sodelujočih, kar je največ doslej. Vsi prejemniki so prejeli priznanja in simbolična darila. V juniju 2024 smo pripravili priporočilni seznam za novo sezono 20. bralne značke 2023/2024.

Bralni klubi

Posebno mesto pri širjenju bralne kulture imajo naši bralni klubi, ki jih že vrsto let izvajamo v knjižnicah v Gornjem Gradu, Nazarjah, na Rečici, od leta 2021 pa tudi v Mozirju. V letu 2024 smo 36 literarnih srečanj v okviru bralnih klubov. Ob zaključku pomladne sezone smo 3. junija 2024 udeležence bralnih klubov povabili v Mozirje, kjer deluje naša osrednja knjižnica. Najprej smo obiskali muzejski zbirki, Zbirko Mozirje in Mozirjani in Zbirko Aleksandra Videčnika, nato je sledil ogled prenovljenih prostorov Knjižnice Mozirje v novem prizidku h Kulturnemu domu Mozirje in manjša pogostitev v gostišču Ribič ob vhodu v Mozirski gaj. Na ekskurziji je bilo prisotnih 22 udeležencev.

Filmsko-bralna značka

V okviru aktivnosti Tedna splošnih knjižnic smo 22. novembra 2024 v knjižnici začeli izvajati 4. sezono Filmsko-bralne značke za odrasle 2024/25. Pripravili smo priporočilni seznam z 20 predlogi filmov ter knjig, po katerih so bili filmi posneti oz. so tematsko povezane s filmi. V rubriki FOKUS, ki usmerja pozornost na določeno temo ali osebo, smo izbrali štiri teme: MAŠČEVANJE, PSI, LJUBEZEN, UMETNOST in DRŽAVO INDIJO. Poglobljeno smo se tudi lotili raziskovanja del režiserja CHRISTOPHERJA NOLANA s štirimi izbranimi filmi iz njegovega filmskega opusa.

Za osvojitve Filmsko-bralne značke je potrebno do konca marca 2025 pogledati 6 filmov in prebrati vsaj eno knjigo.

Promocija aktualnih knjig

V lokalnem časopisu Savinjske novice smo redno objavljali rubrike *Knjiga meseca*, *Mladinska knjiga meseca*, *Družinska knjiga meseca*, *Najbolj brane knjige meseca* in *Novosti na knjižnem trgu*, saj s tem naše bralce in potencialne uporabnike obveščamo o aktualnem knjižnem gradivu. Izposojajo in branje smo spodbujali tudi z raznimi tematskimi razstavami v knjižnici, izpostavljanjem novosti in popularnih naslovov ter promocijo posameznih knjižnih zbirk.

Domoznanska dejavnost

Na domoznanskem področju so bile opravljene naslednje aktivnosti:

- zbiranje knjižnega in neknjižnega gradiva s celotnega območja naše doline – domoznanski oddelek dnevno dopolnjujemo s knjigami, publikacijami, fotografijami, časopisnimi članki, drobnimi tiski, ki nastajajo na celotnem področju naše doline, jih zbiramo in neknjižno gradivo urejamo v fascikle za digitalizacijo, ki sledi;
- pri projektu Rastem s knjigo za osnovnošolce smo za vsako skupino pripravili tudi ogled domoznanskih vsebin v muzejski zbirki in zbirki Aleksandra Videčnika;
- v letu 2024 smo nakupili in digitalizirali 94 redkih starih razglednic krajev Zgornje Savinjske doline, ki jih sistematično zbiramo, hranimo in damo na voljo uporabnikom;
- objavljali smo rubriko Domoznanski utrinki na Facebook profilu knjižnice;
- pripravili smo tri biografska gesla za portal Obrazi slovenskih pokrajin;
- izvedli smo domoznanski večer Tu smo doma s prikazom starih razglednic in fotografij Nazarij v Knjižnici Nazarje
- izvedli smo domoznansko predavanje dr. Petra Weissa z naslovom Prijatelj Slovencev Johannes Frischauf (1837-1924) v Savinjskih Alpah: ob stoti obletnici smrti v Knjižnici Solčava

Celjsko-zasavski biografski leksikon

Portal Obrazi slovenskih pokrajin/Celjskozasavski

V letu 2024 je bilo v regijskem biografskem leksikonu Celjskozasavski na portalu Obrazi slovenskih pokrajin (OSP) objavljenih skupno 24 novih biografskih gesel.

Iz Osrednje knjižnice Mozirje smo za portal napisali in objavili 3 biografska gesla (Zdravko Novak, Stanislav Podsedenšek, Josip Tominšek).

MUZEJSKA ZBIRKA MOZIRJE IN MOZIRJANI TER OSEBNA ZBIRKA

ALEKSANDRA VIDEČNIKA

Muzejski zbirki, s katerima upravlja knjižnica, se nahajata v prvem in drugem nadstropju stavbe na Savinjski cesti 2 v Mozirju in imata poseben režim odprtosti za obiskovalce. Zaprti sta ob ponedeljkih in naslednjih prazničnih dnevih: velika noč, božič, novo leto, slovenski kulturni praznik, dan državnosti, dan reformacije, dan spomina na mrtve. Ob prazničnih dnevih v spomladanskem in poletnem delovnem času sta odprti od 9. do 15. ure.

Zbirki delujeta po sledečem urniku odprtosti za obiskovalce:

- torek, četrtek: 9.-12.
- sredo, petek: 15.-18.
- ponedeljek, vikendi: zaprto, za skupine je ogled možen po dogovoru

Vstopnina za ogled obeh zbirk znaša:

- odrasli: 2,50 €
- mladina: 1,50 €
- skupine: 2,00 €

Za delo v zbirki je zaposlen muzejski sodelavec s polnim delovnim časom, ki je tudi strokovni delavec knjižnice, in opravlja knjižničarsko dejavnost v osrednji in krajevnih knjižnicah. V zbirki je zadolžen za vodenje obiskovalcev po zbirkah in po mozirskem trgu, skrbi za urejenost razstavljenih eksponatov, dokumentov ter za urejenost prostorov. Pomoč v zbirki oziroma nadomeščanje muzejskega sodelavca opravlja strokovna delavka knjižnice.

Mesec	jan	feb	mar	april	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	SKUPAJ
Odrasli		4	6		2	5	3		2		3		25
Odrasli-skupina			9		26					52	10		97
Mladina													/
Mladina-skupina		43	74		28	88	24		27		18		302
SKUPAJ	/	47	89	/	56	93	27	/	29	52	31	/	424

Tabela 17: Obisk muzejskih zbirk v letu 2023

V lanskem letu smo beležili v muzejskih zbirkah 2% manjši obisk kot v letu 2023.

Zbirki je obiskalo devet skupin osnovnošolcev iz Zgornje Savinjske doline. Spoznavali so domači kraj in kulturno dediščino, sedmošolci pa so se z muzejskimi vsebinami seznanili ob obisku knjižnice v okviru projekta Rastem s knjigo.

Poleg osnovnošolskih skupin so zbirko največkrat obiskale skupine odraslih in odrasli posamezniki. Gostili smo skupine odraslih iz Ljutomera, Celja, Domžal, Mozirja in Rečice.

FINANČNO POROČILO

Finančno poslovanje knjižnice je podano v samostojnem računovodskem poročilu, ki ga je izdelala računovodkinja Suzana Renko, s katero ima zavod podpisano pogodbo o vodenju računovodstva in knjigovodstva preko njenega s.p.-ja.

Sredstva, ki smo jih prejeli od lokalnih skupnosti in Ministrstva za kulturo, so bila namensko porabljena za dejavnost in nakup knjižničnega gradiva, sredstva Ministrstva za kulturo za nakup IKT opreme pa so bila porabljena v ta namen.

V letu 2024 je za sofinanciranje dejavnosti in knjižničnega gradiva veljal Dogovor o sofinanciranju knjižnične dejavnosti za obdobje 2023 – 2025, ki so ga podpisali sofinancerji v letu 2022.

Osnova za določitev odstotnih točk v dogovoru sofinanciranja dejavnosti je seštevek števila prebivalcev in obiskovalcev knjižnice, odstotne točke za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva pa so določene na osnovi števila prebivalcev občin (53. člen Zakona o knjižničarstvu).

Del prihodka knjižnica ustvari tudi sama z zaračunavanjem storitev po letnem ceniku, ki je sestavni del poslovnega poročila.

Dotacija Vir	Dejav 2023	Knj.gr. 2023	OS in DI 2023	Skupaj 2023	Dejav 2024	Knj.gr. 2024	OS in DI 2024	Skupaj 2024
Občine	354.944	38.420	22.420	415.784	389.171	38.420	32.704	460.295
MIK	0	27.216	260	27.476	0	30.961	575	31.536
Lastni prihodki	16.004	6.995	185	23.184	22.283	1.179	125	23.587
Dobiček preteklih let	0	0	0	0	0	0	91	91
Finančni, drugi prihodki	1.803	0	0	1.803	997	0		997
Donacija	224	170	0	170	0	41	0	41
Zavarovalnina	0	1.021	0	1.021	0	5.363	2.977	8.340
Skupaj	372.936	73.822	22.865	469.438	412.451	75.964	36.472	524.887

Tabela 18. Prihodki 2024

Občina	Dejav 2023	Nakup kn 2023	Nakup OS 2023	Skupaj 2023	Dejav 2024	Nakup kn 2024	Nakup OS 2024	Skupaj 2024
1. Mozirje	175.633	10.067	17.470	203.170	198.650	10.067	31.488	240.205
2. Gornji Grad	31.083	5.878	1.039	38.000	38.103	5.878	243	44.224
3. Ljubno	44.267	6.032	714	51.013	44.746	6.032	286	51.064
4. Luče	15.768	3.458	1.774	21.000	18.524	3.458	118	22.100
5. Nazarje	44.050	6.224	711	50.985	44.527	6.224	284	51.035
6. Rečica	34.502	5.532	557	40.591	34.876	5.532	223	40.631
7. Solčava	9.641	1.229	155	11.025	9.745	1.229	62	11.036
SKUPAJ	354.944	38.420	22.420	415.784	389.171	38.420	32.704	460.295

Tabela 19: Struktura prihodkov s strani občin

Odhodek	Znesek
Za nakup knjižničnega gradiva	75.964
Za nakup OS in DI	36.472
Strošek dela	309.407
Strošek materiala	24.344
Strošek storitev	77.867
Drugi odhodki	15
Davek	109
SKUPAJ	524.178

Tabela 20: Odhodki 2024

Strošek	Odhodek 2023	Odhodek 2024
1. Strošek dela	279.035	309.407
2. Strošek materiala	31.029	24.344
-pomožni material	3.269	3.104
-oprema knjig	11.510	487
-material za prireditve in knj. nagrade	909	5.524
-mat. za praviljične ure	241	213
-nadomestni deli za opremo	1.225	52
-pisarniški material	2.092	1.817
-el. energija	4.445	2.741
-kurjava	6.655	9.271
-promocijski material	683	1.135
3. Strošek storitev	61.076	77.867
-strošek opravl. dejavnosti	8.996	9.256
-tekoče vzdr. prostorov in opreme (vzdrževanje programov, fotokop.stroj-pogodba)	9.696	17.464
-čiščenje prostorov	12.660	20.926
-intelektualne storitve (kotizacije, strok.izobraževanje)	4.087	1.320
-vodenje računovodstva	10.819	10.947
-komunal.storitve	311	422
-storitve strokovne podpore	3.294	956
-ostali stroški v zvezi z delom (kilometrine, dnevnice ...)	2.836	2.759
-pošta,telefon,kumunikacije, najem e-portalov	7.326	12.619
-medknjižnična izposoja	51	48
-članarine (DBC Celje, Združenje splošnih knjižnic)	1.000	1.150
4.Amortizacija knjižničnega gradiva in D.il.	7.350	1.345
5. Odhodki financiranja	0	0
6.Drugi odhodki	42	0
SKUPAJ 1-6	378.532	412.978
7. Nakup knjižničnega gradiva	66.657	74.744
8.Nakup OS in DI	22.680	36.347
9. DAVEK	147	109
SKUPAJ 1-8	468.016	524.178

Tabela 21: Pregled odhodkov po vrstah

ZAKLJUČEK

Osrednja knjižnica Mozirje deluje kot javni zavod na področju kulture, ustanovljen skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture.

Prihodke za izvajanje dejavnosti in za nakup knjižničnega gradiva pridobiva na podlagi sprejetega letnega programa dela in finančnega načrta. Z lokalnimi skupnostmi so sklenjene pogodbe o opravljanju knjižničarske dejavnosti v posameznih občinah, obseg letnih sredstev pa se določi z aneksi.

V zavodu postavljamo na prvo mesto odgovornost za transparentno gospodarjenje in učinkovito poslovanje. Spoštujemo zakonodajo in sledimo poslanstvu naše ustanove.

Ocenjujemo, da je knjižnica v preteklem letu s svojim poslovanjem učinkovala tudi na druga področja – gospodarstvo, sociala, regionalni razvoj.

Dostop do gradiva in informacij smo nudili brezplačno tudi brezposelnim, kar poudarja našo socialno funkcijo. Posebno pozornost smo namenjali starejšim občanom in skupinam prebivalcev s posebnimi potrebami, ki imajo omejen dostop do knjižničnih storitev ali pa sami niso mogli obiskovati knjižnice.

Ponudbo smo krepili s storitvami, kot so ponudba elektronskih podatkovnih zbirk, zvočnih knjig in elektronskih knjig, dostopnih na daljavo. Tako smo omogočali našim uporabnikom, da so lahko storitve knjižnice koristili tudi od doma. S knjižničnim gradivom smo podpirali formalno izobraževanje od osnovne šole do fakultete, pa tudi neformalno izobraževanje. Z digitalizacijo kulturne dediščine smo postali aktivni soustvarjalci slovenske digitalne knjižnice, z različnimi prireditvami in dogodki pa smo aktivno soustvarjali kulturno podobo naših krajev in s tem kulturni razvoj posameznikov. Z usposabljanjem za samostojno uporabo različnih podatkovnih virov smo razvijali in spodbujali informacijsko opismenjevanje že pri najmlajših. Ob vsem naštetem pa smo ves čas izvajali naše temeljno poslanstvo, ki je nuditi kakovosten in širok izbor kakovostnega knjižničnega gradiva in ostalih kredibilnih informacijskih virov za informiranje, izobraževanje, raziskovanje, razvedrilo ter kulturne potrebe uporabnikov.

Zavod izkazuje za leto 2024 pozitiven rezultat poslovanja v višini 709 €.

Celoten prihodek knjižnice je v letu 2024 znašal 524.887 €, odhodek pa 524.178 €.

Skrbeli smo, da smo delo opravili v skladu s predpisi, sredstva pa trošili namensko, gospodarno in učinkovito.

Največji strošek v strukturi vseh odhodkov zavoda predstavljajo stroški dela.

V zavodu je bilo zaposlenih devet javnih uslužbencev.

Precejšen strošek je bil tudi nakup knjižničnega gradiva. V preteklem letu smo za to namenili 75.922,90€, nakupili pa smo 3.625 izvodov tiskanih izdaj.

Lastna sredstva smo pridobivali s članarinami, zamudninami, fotokopiranjem, vstopnino v muzejski zbirki ter s prodajo knjig, ki smo jih izdali v preteklih letih.

CENIK STORITEV OSREDNJE KNJIŽNICE MOZIRJE za leto 2024

1. LETNA ČLANARINA

Zaposleni	13,00 EUR
Upokojenci, gospodinje	8,00 EUR
Študenti	8,00 EUR
Dijaki, učenci, predšolski, brezposelni, invalidi	0,00 EUR
Pravne osebe	17,00 EUR

2. OBRABNINA VIDEOKASET, DVD-jev, CD-ROM-ov

DVD - 1 enota za 7 dni	brezplačno
CD-ROM - 1 enota za 14 dni	brezplačno
brez možnosti podaljšanja	

3. ZAMUDNINA ZA ENOTO za 1 dan

Knjige, tekoče publikacije, zgoščenke	0,20 EUR
DVD	1,30 EUR
CD-ROM, igrače	0,20 EUR
Uničen, pokvarjen, izgubljen DVD ali igrača	30,00 EUR

4. OPOMINI

1. opomin	2,00 EUR
2. opomin	2,50 EUR
3. opomin	3,00 EUR
4. opomin	3,50 EUR
Izterjava na domu	17,00 EUR

5. FOTOKOPIRANJE, VEZAVE, PLASTIFIKACIJA

A4 črnobelo	0,10 EUR
A4 barvno	0,60 EUR
A3 črnobelo	0,15 EUR
A3 barvno	1,00 EUR
A4 - folija	0,40 EUR
Vezava - spirala	1,50 EUR
Vezava - termična	2,10 EUR
Plastifikacija A4	0,70 EUR
Plastifikacija A3	0,90 EUR

6. RAČUNALNIŠKE STORITVE

Izpis iz računalnika A4 - 1 list (črnobelo)	0,10 EUR
Izpis iz računalnika A4 - 1 list (barvno)	0,60 EUR
Izpis iz računalnika A3 - 1 list (črnobelo)	0,15 EUR
Izpis iz računalnika A3 - 1 list (barvno)	1,00 EUR
Izpis - transakcija izposoja/vračilo pri članu	0,85 EUR
Digitalno posredovanje - skeniranje (1 stran)	0,10 EUR
CD	0,60 EUR

7. MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

1 knjižnična enota	10,00 EUR
1 knjižnična enota iz knjižnic celjskega območja	Brezplačno
Nadomestilo za neprevzeto gradivo	4,00 EUR

8. DRUGO

Nadomestilo za poškodovano ali izgubljeno knjigo	4,20 EUR + nakup nove knjige
Nadomestilo za uničeno nalepko s črtno kodo	0,80 EUR
Telefonsko obvestilo o rezerviranem gradivu	0,60 EUR
Izgubljena ali uničena izkaznica s črtno kodo	10,00 EUR
Izdelava bibliografskega zapisa	12 EUR/uro
Galerija Mozirje – obratovalni stroški	50,00 EUR